

[Aidt.]

dens Ordlyd ikke at være ganske klar i Forhold til Ministerens Redegørelse — jeg tænker paa Forholdet mellem Københavns Skolemyndigheder og Undervisningsministeriet —, og vi maa fra vor Side afvente en Udtalelse fra den højtærede Minister, inden vi kan tage Stilling til den fremsatte Paastand.

Stareke: I alle vigtige Spørgsmaal er det mere nødvendigt at diskutere Principper end Personer, og i den foreliggende Sag synes jeg, at Princippet er vigtigere end Personen, selv om det drejer sig om et æret og agtet Medlem af det høje Ting.

Det, som efter mit Skøn er Aarsag til Samfundets Reaktion og hele den Opsigt, et saadant Spørgsmaal vækker, er Samfundsfølelsens Forhold til Familien. Det er nemlig saadan, at Familien er noget ejendommeligt for de vesteuropæiske Kulturer og har været den sociale Grundcelle, som har gjort, at de vesteuropæiske Kulturer har naaet den ejendommelige Form for Udvikling, som de har. Familien, Hjemmet, Monogamiet er ældre end Kristendommen, og de har haft overordentlig stor Betydning, for i Familien og Hjemmet lærer Menneskene at leve for andre, at tage Hensyn til andre og at virke i Fællesskab. Den moderne Familie-Sociologi er grundlagt her i Danmark af et tidligere Medlem af det høje Ting, og disse Ting, som jeg nævner her, som har haft Betydning for Familiens Funktion inden for de europæiske Samfund, blev ret kraftigt bestridt fra kommunistisk Side i et ret stærkt Sammenstød mellem Friedrich Engels og Forfatteren til de sociologiske Skrifter. Det, som er interessant, er dette, at det egentlig ikke er selve den seksuelle Funktion, Forplantningen, der er Ophav til Familien, men at dens sociale Funktion, dens Betydning for Samfundet og for hele Menneskelivets daglige Tilrettelægning i Samfundet, har gjort, at den er blevet den Form, man føler har været den rigtigste. Det er denne ubevidste Følelse, der ligger bag ved den moralske Reaktion, bag ved den etiske Reaktion og bag ved den religiøse Reaktion.

De juridiske Spørgsmaal, som den højtærede Undervisningsminister gav saa klar en Fremstilling af, Forholdene imellem Undervisningsministeriet og det københavnske Skolevæsen, tør jeg ikke blande mig i, men jeg synes, det er ret mærkelige Forhold, der hersker paa dette Omraade.

I selve den Diskussion, som nu har været ført i den danske Offentlighed, kan jeg ikke se, at det tjener noget Formaal

at anvende vrede Ord som Hykleri, Umoralitet, Kynisme o. s. v., men man maa registrere dette, at Mennesker faktisk reagerer over for det, som er sket her. Efter vort Skøn gælder det vigtigste Hensyn Samfundet, og dernæst kommer Hensynet til Børnene. Vi ser ikke saadan paa det, at det i og for sig er Forældrene, der har Ret til at sætte Børn i Verden, men at Børnene har en Ret til, i lige saa høj Grad i hvert Fald, at faa et Hjem med baade en Fader og en Moder, og det er denne Fornemmelse over for Betydningen af Hjemmet og Barnets Ret til baade at have en Fader og en Moder, som gør, at den offentlige Mening reagerer over for dette at sætte Børn i Verden uden at kunne give dem en Fader og et Hjem.

I det foreliggende Tilfælde er der endelig ogsaa Hensynet til den specielle Skole, den Uro, der er skabt om Undervisningen, og Hensynet til alle de Forældre og alle de Børn, som er knyttet til Skolen. Det vil derfor for en kølig Overvejelse være naturligt at sige, at hvor det er en enkelt Person, der er Aarsag til denne Uro, er det naturligt, at denne enkelte Person viger Pladsen, fremfor at alle de mange, baade Lærere, Forældre og Børn, viger Pladsen. Som den højtærede Undervisningsminister saa rigtigt paapegede, ligger i et saadant Konflikttilfælde Løsningen i paa eget Ansvar at bygge op en Skole, en Friskole, og ikke at hage sig fast i sin Stilling og bygge op egentlig paa andres Risiko.

Det ærede Medlem Hr. Mogens Fog talte mange smukke og gode Ord om den vanskelige Stilling, den ugifte Moder har, og om den Hjælp, hun har behov, og al den Hjælp, som hun faktisk ikke faar under de bestaaende Forhold. Det er rigtigt alt sammen, men det er lige saa rigtigt at erkende, at der stadig i Samfundet lever en social Reaktion, som har sin Grund i dette, at det anses for at være urigtigt at sætte Børn i Verden paa et Tidspunkt, da man ikke er i Stand til at ernære dem, give dem et Hjem og give dem hele dette Forældrekompleks, som Faderen og Moderen i Hjemmet giver dem.

Naar det ærede Medlem Hr. Mogens Fog derefter kom ind paa, at en Følge af, at man havde nægtet Retten til Svangerskabsafbrydelse, burde være, at det var en naturlig Ret at sætte Børn i Verden uden for Ægteskabet . . . . (*Mogens Fog:* Det sagde jeg ikke!) Saadan opfattede jeg det. (*Mogens Fog:* Saa er det forkert!) Saa har det ærede Medlem maaske ikke udtrykt sig saa klart, som det var ønskeligt. Men jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr.